

SAYI • ISSUE

53

YIL • YEAR

2025

ISSN 1301-3289

E-ISSN 2822-2903

İSLAM ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

İSLAM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

مركز البحوث الإسلامية

CENTRE FOR ISLAMIC STUDIES

İSLAM ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
TURKISH JOURNAL OF ISLAMIC STUDIES

SAYI / ISSUE 53 - YIL / YEAR 2025

Yayıncı/Publisher TDV İslam Araştırmaları Merkezi / Centre For Islamic Studies (İSAM) adına
Prof. Dr. Murteza BEDİR

Editör/Editor-in-Chief Doç. Dr. M. Zahit ATÇIL (Boğaziçi Üniversitesi)
Kitâbiyat Editörü / Review Editor Prof. Dr. Asım Cüneyd KÖKSAL (Marmara Üniversitesi)
Yayın Sekreteri/Assistant Editor Şirin AKİBA ULUÇ (Süleyman Demirel Üniversitesi)

İcadiye Bağlarbaşı Caddesi 38, Bağlarbaşı 34662 Üsküdar-İstanbul
Tel. (0216) 474 08 50 Fax. (0216) 474 08 74
isad.isam.org.tr

Yayın Kurulu Prof. Dr. Jonathan BROWN (Georgetown University)
Editorial Board Prof. Dr. Mesut KAYA (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. Cemil AYDIN (University of North Carolina)
Prof. Dr. Lejla DEMİRİ (Universität Tübingen)
Doç. Dr. M. Zahit ATÇIL (Boğaziçi Üniversitesi)
Doç. Dr. Hüseyin YILMAZ (George Mason University)
Doç. Dr. Fatma KIZIL (Yalova Üniversitesi)
Dr. Samy AYOUB (University of Texas at Austin)
Dr. Yakooob AHMED (İstanbul Üniversitesi)
Dr. İsmail YAYLACI (Marmara Üniversitesi)
Dr. Ertuğrul ÖKTEN (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Dr. Ayşe POLAT (Boğaziçi Üniversitesi)
Dr. Merve ÖZDEMİR ÖZAYKAL (İstanbul Üniversitesi)
Dr. Mutez al-KHATIB (Hamad b. Khalifa University)

Yayın Danışma Kurulu Prof. Dr. İbrahim Kâfi DÖNMEZ (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Advisory Board Prof. Dr. İsmail E. ERÜNSAL (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Âkif AYDIN (İstanbul Medipol Üniversitesi)
Prof. Dr. Feridun EMECEN (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Tahsin GÖRGÜN (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa KARA (Uludağ Üniversitesi Emekli Öğr. Üyesi)
Prof. Dr. Ali AKYILDIZ (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali KÖSE (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep ŞENTÜRK (Hamad b. Khalifa University)
Prof. Dr. M. Sait ÖZERVARLI (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Maribel FIERRO (Spanish National Research Council)
Prof. Dr. Frank GRIFFEL (Yale University)
Prof. Dr. Ayman SHIHADDEH (SOAS University of London)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Tayfun DEMİR
Managing Editor

Dil Editörleri/Language Editors Dr. İsa KAYAALP (İSAM) (Türkçe), Brandon JOHNSON (İngilizce),
Dr. Münzir ŞEYHHASAN (İstanbul Üniversitesi) (Arapça)

Bibliyografya Editörü/ Abdulkadir ŞENEL (İSAM)
Bibliography Editor

Tasarım/Graphic Design Ender BOZTÜRK, Ali Haydar ULUSOY, Hasan Hüseyin CAN

Baskı/Printed by TDV Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi
Ostim OSB Mah. 1256 Cadde No. 11 Yenimahalle/Ankara
Tel. 0312. 354 91 31 Faks. 0312. 354 91 32
Sertifika No. 48058

İslam Araştırmaları Dergisi yılda iki sayı
(Ocak ve Temmuz) yayımlanan hakemli ve akademik bir dergidir.
Dergide yer alan yazıların ilmi ve fikri sorumluluğu yazarlarına aittir.

Bu dergi ULAKBİM Ulusal Veri Tabanları, Modern Language Association Database,
ATLA Religion Database, Index Islamicus, ERIH Plus ve Scopus tarafından taranmaktadır.

© İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM), 2025
ISSN 1301-3289

İSLAM ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

TURKISH JOURNAL OF ISLAMIC STUDIES

Sayı / Issue 53 • Yıl / Year 2025

MAKALELER / RESEARCH ARTICLES

İslam Şehrinin Mekân Anlayışı Olarak Tevhit Kavramı / The Concept of Tawhid
As the Spatial Understanding of Islamic Cities 7

Mustafa Tutar – Sadettin Ökten

Exploring a New Link to the *Tabaqât* of Exegetes: The Literature of *Thabat*
- with Special Focus on Ibn ‘Aqilah al-Makki’s Life Story / İbn Akile el-Mekki’nin
Hayat Hikâyesi Örneğinde Tefsir Tabakat Geleneğine Yeni Bir Halka: Sebet
Literatürü 29

Zakir Demir

İbnü'l-Vezîr'in (ö. 840/1436) Önerdiği Doğru Tefsir Yöntemi / The Correct
Method of Tafsîr as Proposed by Ibn Al-Wazîr (d. 840/1436) 57

Enes Büyük

The Issue of Immunity (*Serbestiyet*) and the Clash of Property Claims Between
Waqf and *Mîrî* / “Serbestiyet” Meselesi Vakıf ve Mîrî Arasında Mülkiyet
Haklarının Çatışması 81

Ayşegül Çimen

Tefsirde Kesinlik Söyleminin Eleştirisi ve Tefsir-Tevîl Ayırımının Yeniden
Yapılandırılması / Critique of the Discourse of Certainty in *Tafsîr* and the
Reconstruction of the *Tafsîr-Tawîl* Distinction 117

M. Taha Boyalık

السُّنَّة النَّبَوِيَّة وَأَثَرُهَا فِي ظَاهِرَةِ الْمُشْتَمَلِ عَلَى التَّغْلِيْبِ، جَمْعًا وَدِرَاسَةً وَتَحْلِيلًا / The Prophetic tradition
and its impact on al-muthanna ‘ala al-taghleeb in Arabic morphology: A collection,
study, and analysis. 155

Hüseyin Yusuf

ARAŐTIRMA NOTU / RESEARCH NOTE

DijitalleŐtirme alıŐmalarında El Yazması Metinlerin Yapay Zekâ Yardımıyla DeŐifre Edilmesi –eScriptorium Programı rneĐi– / Deciphering Manuscript Texts with the Assistance of Artificial Intelligence in Digitization Studies – The Case of the eScriptorium Program– **189**

Rahime KarayıĐit

KİTÂBİYAT / BOOK REVIEWS

Aasim I. Padela, ed., *Medicine and Sharia: A Dialogue in Islamic Bioethics* **199**

Jibril Swalleh Mawejje

Nagihan EmiroĐlu, *Türk (Bahri) Memlükler Döneminde Hadis İlmi (Hicri VII-VIII. Asır)* **205**

Ayşe Nur Yamanus